

Kurzus előadója: Tamás Ábel
Kurzus megnevezése: Határterületek / Ovidius: <i>Átváltozások</i> és recepciója
Kurzus megnevezése angolul: Ovid's <i>Metamorphoses</i> and its reception
Kurzus kódja: BBN-IRO-233
Kurzus helye és ideje: Kedd 14:00–15:30, A/329
Oktató elérhetősége: email: tamas.abel@btk.elte.hu honlap: https://mikti.elte.hu/tamasabel

A kurzusvezetés nyelve(i): magyar
A hozzászólás, vizsga nyelve(i): magyar, ill. megbeszélés tárgya
Írásbeli dolgozat nyelvei: magyar, ill. megbeszélés tárgya
Követelmények: Aktív órai részvétel; készülés és képgyűjtés minden alkalomra; szemináriumi dolgozat (a félév végén, kb. 6 oldal, egy kiválasztott, a kurzus során nem elemzett ovidiusi átváltozás-történetből).

Kurzus leírása, célja:

A félév során Ovidius *Metamorphoses*ével és annak 20-21. századi értelmezési lehetőségeivel foglalkozunk. Megvizsgáljuk, hogy mi az, ami Ovidiusban „modern” és mi az, ami a modernekben és posztmodernekben „ovidiusi”. A latin szöveget Devecseri Gábor MEK-en is hozzáférhető fordításában (ill. amennyiben rendelkezésre áll, Acél Zsolt prózafordításában) olvassuk.

Számonkérés és értékelés módja:

Az értékelés a követelmények (ld. fent) együttes figyelembevételével történik.

Tematika:

március 7. **Óramegbeszélés, bevezetés**

március 14. **A *Metamorphoses* világa és „modernsége”** (Bényei 7–46, Calvino; metapoétikus részletek: prologus, *Fama*, epilógus)

március 21. **Venus és Adonis. Atalanta** (Ov. *Met.* X. 519–739; Feldherr)

március 28. **Daphne 1.** (Ov. *Met.* I. 452–567; Bényei 47–79)

április 4. **Daphne 2.** (Ov. *Met.* I. 452–567; Sharrock)

április 11. **Io és az axolotl** (Ov. *Met.* I. 568–746; Cortázar)

április 18. **Byblis** (Ov. *Met.* IX. 418–665; Raval)

április 25. **Narcissus és Echo** (Ov. *Met.* III. 316–510; Konkoly)

május 2. **Pygmalion** (Ov. *Met.* X. 243–298; Acél 131–140, Darab)

május 9. **Ransmayr 1.** (Ransmayr, Kulcsár-Szabó)

május 16. **Ransmayr 2.** (Ransmayr, Kulcsár-Szabó)

május 23. **Daedalus és Icarus – és a recepció** (Verg. *Aen.* VI. 14–41, Ov. *Met.* VIII. 152–235, Bruegel/Williams/Auden; Kerti)

Kurzushoz tartozó irodalom:

Acél Zsolt: *Orpheus éneke*. Budapest, 2011.

Assmann, A. – Assmann, J. (szerk.): *Verwandlungen*. München, 2006.

Bényei Tamás: *Más alakban. A metamorfózis lehetséges poétikai és politikái*. Pécs, 2013.

Calvino, Italo: Ovidius és az összefüggő világmindenség, *Ókor* 2017/3, 3–7.

- Cortázar, Julio: Axolotl (ford. Benczik V.) = Uő: *Nagyítás*. Bp., 1977, 76–81.
- Darab Ágnes: *Visae correptus imagine formae* (*Met.* III. 416). Kép – szöveg – test Ovidius *Metamorphoses*ének Narcissus- és Pygmalion-elbeszélésében = Krupp József (szerk.): *Világok között. Tanulmányok Ovidius életművéről*. Bp., 2020, 27–42.
- Feldherr, Andrew: *Metamorphosis in the Metamorphoses* = Hardie 2002, 163–179.
- Gábor Sámuel: *A Narcissus-paradigma, avagy az önmegismerés veszélyei* = Horváth J. (szerk.): *Tengeristennő az Olymposon*. Bp., 2015, 261–278.
- Hardie, Philip (szerk.): *The Cambridge Companion to Ovid*. Cambridge, 2002.
- Hardie, Philip: *Ovid's Poetics of Illusion*. Cambridge, 2002.
- Knox, Peter E. (szerk.): *Oxford Readings in Ovid*. Oxford, 2006.
- Kerti Anna Emese: Az ábrázolás hiánya – a hiány ábrázolása, *Ókor* 2021/2, 28–40.
- Konkoly Dániel: Látás, hallás és tapintás Ovidius Narcissus-történetében, *Ókor* 2015/4, 5664.
- Krupp József (szerk.): *Világok között. Tanulmányok Ovidius életművéről*. Bp., 2020. https://www.reciti.hu/wp-content/uploads/Ovidius_vn.pdf
- Kulcsár-Szabó Zoltán: *Kommentár helyett „hymen”? A metatextualitás felszámolása Christoph Ransmayr Die letzte Welt című művében* = Józán I. et al. (szerk.): *Az elbeszélés módozatai*. Bp., 2003, 474–500. http://tiszataj.bibl.u-szeged.hu/17157/1/tiszataj_1999_006_066-083.pdf
- Miller, John F. – Newlands, Carole E. (szerk.): *A Handbook to the Reception of Ovid*. Malden, MA, 2014.
- Ovidius: *Átváltozások*. Ford. Devecseri G. Bp., 1982.
- Ókor* 2017/3: *Modern Ovidius*: <http://okorportal.hu/folyoirat/archivum/2017-xvi-evfolyam/20173-szam-modern-ovidius>
- Ransmayr, Christoph: *Az utolsó világ*. Ford. Farkas T. Bp., 1995.
- Raval, Shilpa: „A Lover’s Discourse”: Byblis in *Metamorphoses* 9. *Arethusa* 34/3 (2001), 285–311.
- Schmitz-Emans, M. – Schmeling, M. (szerk.): *Fortgesetzte Metamorphosen. Ovid und die ästhetische Moderne*. Würzburg, 2010.
- Sharrock, Alison et al. (szerk.): *Metamorphic Readings*. Oxford, 2020.
- Sharrock, Alison: Gender and Transformation, in Sharrock 2020, 33–53.
- Szilágyi János György: *Az Átváltozások költője* = Uő: *Paradigmák*. Bp., 1982, 31–59.
- Weiden Boyd, Barbara (szerk.): *Brill's Companion to Ovid*. Leiden, 2002.